

עין משפט
גור מוצה

מדר:

כירה פרק שלישי שבת

מסורת הש"ס

א א מ"י פסוק מהל' שבת
הכל' י טו"ט פ"ח
סומן ט פסוק ז:

תוס' ישנים

(א) יבטלה [מ:] דקאמר
גבי מוצה י"ח ג"פ
שמע דוקא פ"י פ"ה אבל
ת"ח לא היו עושין אף על גב
דמחזיקין לא הניחו לפרסם
לא חשיב כשם א"י לא היו
יקליו לפרסם בלא טעונו:
ק"ל אפי' דקאמר ושמענו:
(ב) ויבטלה פירש בשמעת
דכין דאין נמטין לה אלא
באקראי טעמא לא היו
בב' מייחד למדעם שרי
פסיה פסיה לטע כה נני
אלם ופ"ה כשמוקף מ'
פ"ה טעמא:

ומה נר דלחבי עבידא בו' פי' בקונטרס דייק מדקמי אכל לא יסן
שמעט דוקא יסן אכל חדש אפילו יתדו וקשה לר"י דלמא
דמסיק ממי שיהיה והינה עליה מעות כ"ו תקשה ליה מנר
של מחת דשרי ר' יהודה אפילו יתדו לעיל מדקמי חון מן
הנר שהלוקו בה בחזרה שנת אכל
שה' הדלוקו בה בחזרה שנת אע"פ
למדה והדלוקו בה בחול שרי ונראה
לר"י דלא דייק כלל מדקמי אכל לא
יסן אלא דוקא בנר של חרס הוא
דקאמר דלחבי עבידא שמתלת עשייתה
היא להדלקה והיו כמו יתדו שמיד
שמדליקין בה פעם אחת נמאסת ואין
לחיה לתשמש אחר ולכן מחלת
עשייתה אינה אלא להדלקה אע"פ
שאריות לתשמש אחר בין עשייה
להדלקה מ"מ אין עושין אותה לך
שאין זה אלא זמן מועט אכל בנר
מחמת אין עשייתה להדלקה לנד
דלחיה כל שעה לתשמש אחר:
לא הניה ע"יה מעות פורת
ל"א פ"ה. ופ"ה דלחבי ר'
יהודה אלא וק"ל (ג) נראה לר"י דלחבי
אפי' לא תקע בה דחזירות לא חזיא
אלא לתקיעה ואין להלק בין תקע ללא
תקע אכל מטה ונר חזי לתשמש

הניה עליה מעות. אפילו בחול הכי הוקעה לאסור ואסור לנטולה
ואפילו נסתלקו המעות מבעוד יום ולא דמי לנר של מחת דשרי
רבי יהודה דהתם בלא יתדו: לא יתדו למעות אין עליה מעות.
בשבת: מוסר לעלמה. ואע"ג דהניה עליה מעות בחול: והוא.
שנסתלקו מבעוד יום שלא היו עליה
כל בין השמעות. אכל היו עליה כל
בין השמעות אפיקי לכולי יומא:
מוכי שנה. גבי שידה תנן במסכת
כלים והיא עגלה של עץ מוקפת
מחזיות למכרז אנשים ונשים. מוכני
אופן: בזמן שהיא נשמעת. כעין
אופני עגלה שלו אפיקי יכול ללקו
מן העגלה: אינו חיבור לה. דחשובה
היא כלי לעגמה. דאי שידה בת קבולי
טומאה היא כגון שציה מחזקת מ'
סאה בלא ונעמאה השידה לא נעמא
המוכני ואי לא בת קבולי טומאה
היא ונגעה טומאה במוכני המוכני
טומאה לעגמה דלא חשיבא משידה
והיא מיטלטלה מלאה וירקנית דיש
לה בית קיבול: ואינה נמדדת עמה.
לענין טומאה כדפרישית דכלי עץ
המחזיק מ' סאה בלא שכן כוריים
גיבש טבור כדלמרי' בנמה מדליקין
(לעיל לה) דכלי עץ אימקש לשק מייחא

מיטלטל מלא וירקין חו אינו מיטלטל מלא וזמן במסכת כלים (א) ויהיה
בגמי' דנמחזיקי' השידה ב"ה אומרים נמדדת במחון דרואין אותה חליו
היא עומדת בתוך כלי גדול ואם מחזיק אותה כלי מ' סאה טבורה
השידה ואע"פ שהיא אינה מחזקת מ' סאה דקסבר אף עוביה נמדד
עמה והמוכני אינו נמדד עמה להשלים דרואין חליו יטול המוכני
ואח"כ נתקן השידה לתוך הכלי: ואינה מלאת עמה כאלה המס.
לחם השידה מחזקת מ' (סאה) דאינה מקבלת טומאה מלאת כאלה
המת והיו אהל לעגמה. ולא שנכנסה לבית שהמת בו דל"כ אין כאן
הכלה שהרי הגג מאחיל על הטהרות מלמעלה אלא כגון שנכנסה
לבית הקברות כדלמרינן בעירובין (א) ר' יהודה אומר אף בבה"ק מפני
שיכול לחון בשידה חיבה ומגדל בפי' בכל מערבין (א) דקסבר אהל חד
כלומר אהל המיטלטל שמה אהל ומפסוק (א) כלפי הטומאה והמוכני אם
הוא גבוה מדופני השידה וכלים (בולטים) מלמעלה מדופני השידה
וגובה המוכני מנחן עליהם אינו מניחן דמוכני כלי הוא לעגמה ומקבל
טומאה ואינו חוזק בפני הטומאה. ורבותי דוקאין ומפרישין אותה כאלה
המת ממש ובשל חרס המוקפת למיד פתיל והרבה תשובות יש חד
דנמדדת לא שייך בשל חרס דלא אימקש לשק ובין מיטלטל ובין אינו
מיטלטל טמא ועוד אם המוכני מוקף למיד פתיל יטיל בפני עגמו כלים
שנחבו ועוד פרישית בשנת במסכת כלים בהלכות כלי עץ והלכות כלי
חרס נשנו לנדן והלכות כלי עץ נשנו לנדן: הדין ר' שמעון היא.
ומיהו מעות לא חו מדי ומודה רבי שמעון דעודן עליו אסור:

א) ב"ל אלוהי בו וקמן
מ"ו כלים פ"ח מ"ג
ג) פ"ח מ"ה ד' וק'
ל"ג ט' וק' ל"ו ז' וס"ו
ז' וק"י ח"ה מ"ה ל"ג ד"ה
ש"ה ט' וק"א ב"מספ"א
דלחית פ"ט ט' ש"ל
פ"ו ופ"ה ט"ז ש"ו ש"ן
לפ"ק ד"טו"ט ש"ח ו"י
מ"ה ר"ה

הגהות הב"ח

(א) י"ט ד"ה ואלה מלל
י"ו ומפסק בפני הסימא:
(ב) ד"ה ד"ה ואלו מלל וי'
בנת הקברות והכלים טעל
דומי שפיה:

גליון הש"ס

נ"ב בזמן שידה נכנסת
פי' לקמן דף חמ ע"ב ח"פ'
ד"ה דב' מ"ו: תוס' ו"ח
הא אין וי' א"א ל"ח
ד"ה ד"ה פי' לעיל ד' לו
ע"ה ט"ו ד"ה ה"ה ר'
יהודה:

רבינו הגאון

כ"ו יהודה אסור
לשפסותיה. מוכי ר' אלעזר
הא דתנן בכלים פי' ו"ח
מוכני שנה בזמן שהיא
נכנסת אינה חבו' ואינה
עמה (מדרת) [מדרת] עמה
ואינה נפגלת באהל המת.
פי' וק"ל (ב) של שידה
בזמן שהיא נכנסת נשלפת
כמו השידה ואינה נשלפת
עמה ולא רובצת עמה
כפי שהשידה כלי וזו
אינה כמלאה לזכר אסור
אין גוררין אותה בשבת
בזמן שיש עליה מעות. פי'
מוכני כן מלשינו את חיבור
ואת כנו. מדרת מילתן
בדמיון הדין
בכפוי. גרסתינן בפסקין
מאי מילי שלופי' נפגלת.
מלשונו צ"ל. קמי מיתה אין
גוררין אותה בשבת בזמן
שיש עליה מעות. הא אין
עליה מעות שרי ואיני' ר' יהודה
משהו זו ל"י שמעון היא.
ודב דאמר רבבי יהודה.

מניחין
היהלם ומפרש ריב"א דמיייר שפיר דקיימא השידה כאלה המת ומוקפת למיד פתיל ואע"ג עץ אינו מניחן פתיל היכא
דמקבל ארבעים סאה מזיל כיון דלא מקבל טומאה כדחנן במסכת כלים ואלו מניחין בלמיד פתיל כלי גללים כו' וכלי עץ הטהורים ואין
ל"ל דמוכני יש לו בית קיבול אלא פשוטי כלי עץ הוא ויש נקב צדיה וכלים בתוך השידה והמוכני חופפת שם וממעטת אותו
נקב עד שאין נשאר פתח טפח וקאמר כיון דנשמעת אינו ממעט דרוקא כי מעטת חלון דמוכני בלא יחפור (ב"ב י"ג כ' וס"ו)
דפריך אהא דקמי דכלי חרס ממעט בחלון הא קחוי ליה פי' ולא מבטל חרס והיכי ממעט ומשיי דמטויף ומיייר שאינו סותם כל הנקב
לחם סותם כל הנקב אפי' אינו מבטל שם סותם כדלמרי' בפי' בתרא (דף ק"ה) בימי אבא שאול בן צנתי פקאין את המאור בטפית והתם
לא בטלוהו שאם ביטלוהו בשבת היה חייב משום בונה דהא מוסיפיה על הבנין אלא ודאי בלא ביטול איירי ואפ"ה סותם ובכלי עץ אמרינן נמי
בפי' בתרא דמגילה (דף כ"ו) הדין כי כגישה דרומאי דהות פתחה לההוא אנדרונא דהו ומתי בה מימי בעו כהו למיול ללויי' התם אמרו
ליה לרבא אמר לכו זילו דלו מכותה ואחזבוהו אבבא דה"ל כלי עץ העשוי לנחת ומסתמא לא היו מבטלין אותו שם שהרי ס"ת מניחין בתוס' ומיהו
מנן וגרונותיו אין להם דין כלים דלפי' סוממין כל החלון לריכין ביטול כדמוכני כפרק לא יחפור (ב"ב י"ג י"ט) ולר"ת אין נראה לפרש דמוכני היו
אופן דרך להניח מעות על האופן דקמי' ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות ומפרש דמוכני היינו כן של שידה כמו
את הכיור ואת נ"ו ושמעו (ג) וכמו מכותה במלכים (א ז) פי' כפיס שהשידה מונחת עליו ויש צדיה נקב מתחתיה כנגד המוכני והיא
בבה"ק הטומאה נכנסת דרך נקב צדיה ואין המוכני מלאת כיון שיש עליה מעות ואין מבטלין אותה שם ומיייר נמי שאין סותמת כל
הנקב אלא ממעטת אותו מפותח טפח כדפי' לעיל וז"ל דמיייר שאין הטומאה כנגד הנקב דכשהטומאה נגד הנקב אפילו אין בו פותח
טפח בוקעת ועולה כדלמרי' בפי' דסוכה (דף י"ט) וס"ו ארובה צבית ואין בה פותח טפח טומאה כנגד ארובה כל הבית טבור לפי
שזוקעת ועולה וכן במסכת אהלות (א) ומייית לה כהעור והרועב (מילין ק"ה) מבילי המטה וסריגי חלונות כו' פירשן על המת באייר הנוגע
כנגד הנקב טמא שלא כנגד הנקב טבור והתם אין בנקבים פותח טפח דקמי' רישא דמפסקין בין בית לעלייה: אין גוררין אותה
בשבת בזמן שיש עליה מעות. מפרש ר"י דכשהיא נשמעת היא כלי בפני עגמה אלא כשהיא נשמעת מותר לגוררה אע"פ שיש עליה מעות
דכיון שאינם ע"ג השידה שהיא עיקר הכלי שרי: ה"א אין ע"יה מעות שריא אע"ג דהו ע"יה ב"ב בין השמשות. קשה לרשב"א דמאי
פריך לוקמה בשבת והכי אין עליה מעות אע"ג דהו עליה כל בין השמשות שריא כדלמרי' כפרק טעל (לקמן קמ"ב) ובזמן שיש עליה
מעות אסור לגוררה אפי' בשבת שהוא טעלוט גמור וקמ"ל דצדיה נשמעת שרי לגוררה טעלוט גמור ומתקן דע"כ במניחן איירי דהא
אין גוררין אותה משמע אפי' לגורן מקומה ואי בשבת הא אמרי' כפרק טעל (ב"ב י"ג) לא שט אלא לגורן גופו אכל לגורן מקומו
מטלטלו ועודן עליו (אפי' ופ"ה) א"כ משהו מעות "איכא למימר מודה ר"ש דמדקפיד עליה מיהא לה מקום כדלמרי' ברש"י כל
הכלים (ס"ו ק"ג) וס"ו הכל מודים כיון דקפיד עליה מיהא לה מקום ופ"ה ר"ש והא דפריך לעיל מנר היינו משום
שאין לחלק בין מטה לשאר דברים אלא כשהינה עליה מעות ופ"ה לא קשה לעיל אפי' הקונטרס שפי' דייק מדקמי אכל לא יסן:
הכי